
Kunnu 9. floks næmingar fáa typu 2 diabetes?

Vísindavøka 28. september 2012

Typa 2 diabetes

- Hvat er tað?

Marjun Vilhelm



Gunnbjørg Guttesen



May-Britt Skoradal Jacobsen

Pilotprojekt

- Hví er tað áhugavert at kanna?
- Pilotprojektið gav so mikið áhugaverd úrslit, at vit vórðu eggjaðar til at gera ein størri kanning

Toymið

- Marjun Vilhelm, sjúkrarøktarfrøðingur, Bsc
- Gunnbjørg Guttesen, sjúkrarøktarfrøðingur, Bsc
- May-Britt Skoradal Jacobsen, sjúkrarøktarfrøðingur, Bsc
- Jens Andreassen, lækni (diabetesambulatoriið)
- Birthe Olesen, barnalækni (Glostrup, Danmark)
- Ása Róin, sjúkrarøktarfrøðingur, master í vaksenuddannelse, stud. PhD
- Dánjal Jákup Jacobsen, civilverkfrøðingur, PhD

Kanningin

- Allir skúlar í Føroyum
- 78,2% næmingar luttóku

Hvat bleiv kannað?

- Føðivekt
- Ættarbregði
- Rørsla
- BMI
- Miðjumát
- Blóðsukur (BS)
- HbA1c (langtíðarblóðsukur)
- Blóð til Ílegusavnið



Úrslit

- 37,1 % (33) hövdu ættarþregð í fysta og öðrum liði
- 15% hövdu BMI >25 – 28% (38) BMI >23
- 33 % (23) rørdu seg minni enn 60 min. um dagin
- **46,2 %** hövdu BMI >25 og/ella ættarþregð til typu 2 diabetes (41,5%)

Úrslit

- Ein luttakari hevði eitt blóðsukur, sum lá í vandaøki
- Ein luttakari hevði eitt HbA1c, sum lá í vandaøki
- Hvørgin av hesum høvdu aðrar risikofaktorar

Samanbering við danska kanning

- Kriteriir fyri at vera við í dansku kanningini:
 - Yvirvekt og/ella ættarbregði
- Samanbering:
 - Danir: 19%
 - Turkar: 41%
 - Pakistanar: 36,2%
 - Arabarar: 34,8%
 - Føroyingar: 46,2% (her er BMI>25 brúkt)

Álvarsemi í risikofaktorunum

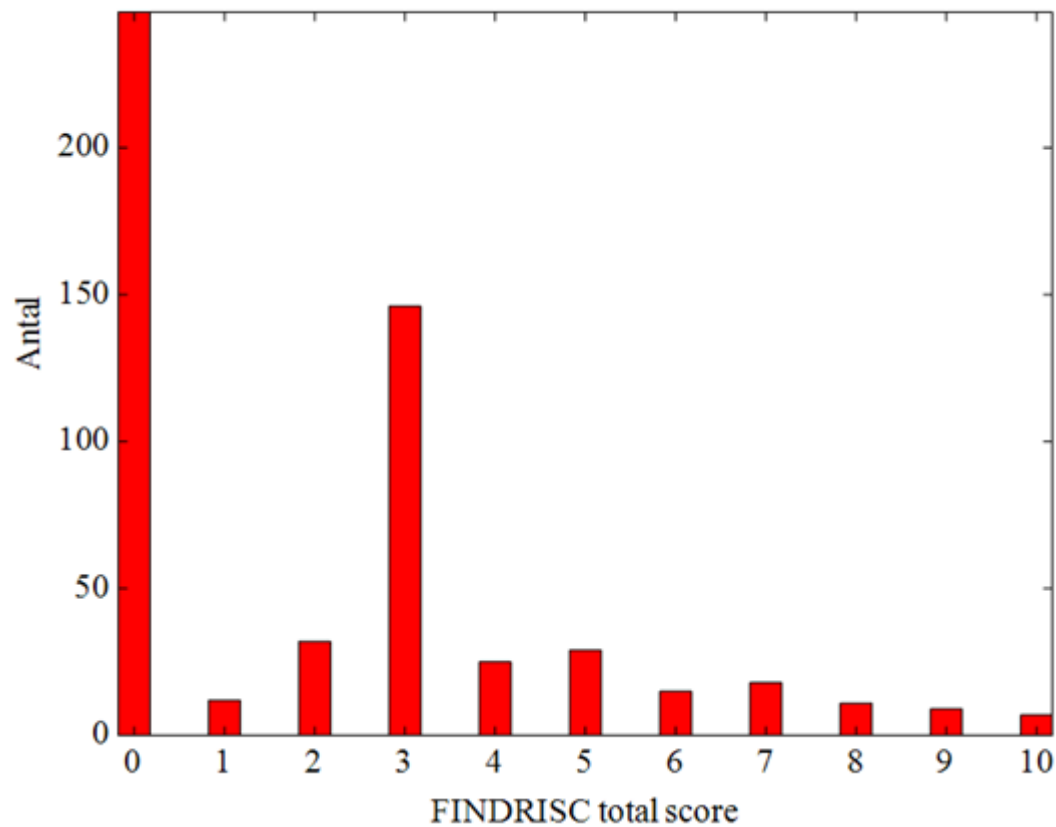
- Sambært Reinher et al. Eru teir vandamiklastu risikofaktorarnir:
 - Ættarbregði
 - Ov høgt BMI
 - 'Pubertal stage' (bleiv ikki kannað)



- Reihner, et al. *Parental diabetes, pubertal stage and extreme obesity are the main risk factors for prediabetes in children and adolescents: a simple risk score to identify children at risk for prediabetes.* Pediatric Diabetes. 2008; 1-6 ■

Findrisc Score

Findrisc



<7 points = low risk

7-11 points = slightly elevated risk

Niðurstøða

- Kanningin gevur eina ábending um, at støðan viðvíkjandi typu 2 diabetes í Føroyum er meira kompleks, enn vit áður hava hildið
- Tað, at 37,1 % av luttakarunum í kanningini hava ættarbregði til typu 2 diabetes kundi bent á, at talið av føroyingum, sum hava typu 2 diabetes er størri enn mett, og at nógvir føroyingar hava typu 2 diabetes uttan at vera diagnostiseraðir

Niðurstøða

- Kanningin vísir, at 46,2 % af 9. floks næmingunum í Føroyum eru yvirvektigir og/ella hava ættarbregði til type 2 diabetes. *Vit vilja tí mæla til*, at tað verður spurt um ættarbregði í tí obligatorisku kanningini, sum heilsufrøðingarnir gera í 9. flokki - og at tað verður hildið upp í móti BMI og taljumátinum.

Takk til stuðlarnar

- Granskingarráðið
- Statoil Færoes
- Nærverkið
- Suðuroyðar Sjúkrahús
- Fróðskaparsetur Føroya (SRFS)
- Ílegusavnið

Takk fyri!

May-Britt Skoradal Jacobsen